

de Maaseikenaar

soms
droom ik...

dat er een dorpsgek komt,
die op de eerste lentenacht
een boom

plaatst onder het heiligdom
van de vergrijsde schilders, om
het zaad, dat honderd-jaren-lang
verdrukt was onder het trots beton...
te laten worden, wat het worden kon:

een boom,
een koningseik, die bladeren had als handen en
grootmoedig onze vuilgemaakte lucht weer tot zich nam
en verse adem gaf aan onze longen en ons bloed

dan droom ik ...

dat een oude man gewoon gaat kloppen bij de dokter: „Ik kom uw kamers verven,
ga jij, als 't kan, heel even naar mijn vrouw, ze denkt alweer dat ze gaat sterven, en
ik hoor het kloppen van de timmerman, die 't harde bakkersleven beitel in een tafelblad
in ruil voor zoveel maanden brood, en 's zondags taart met room - Moeders staan
met borstel en met dweil te wachten aan het schootje: Straks, als de kinderen
spelen wordt de boel gepoetst en vragen ze: „Meester, is er soms iets dat je
nog nodig hebt voor u, en voor m'n kind en voor de
kinderen van de vrouwen, die-volgende week - hier komen
vegen ... en alles is bewondering ...

het symfonieorkest komt 's avonds repeteren
en de herbergiers vertroetelen het publiek met
wijn die sappig en gesappig wordt verteerd

een priester van een kerk, die ik nog niet ken,
praat met iemand, die zichzelf verloor.....

en alles ering.

EDITORIAAL

Vooreerst aan alle lezers, medewerkers en gans Maaseik de gemeente wens dat 1973 een goed jaar moge worden. Meteen start ook een nieuwe jaargang van ons periodiek contactblad. Leven betekent geboren worden en sterven. Ballast wordt aangepast of afgeworpen en nieuwe elementen worden aan boord genomen. Er is al heel wat gediscussieerd over de taak en de uitvoering van de Maaseikenaar. Verheugend blijft dat hij globaal "gelezen" wordt. Wij zijn ons wel degelijk ervan bewust dat het zelfs binnen onze beperkte mogelijkheden anders, ja nog beter kan. Een gerechtvaardigde kritiek leek ons de opmerking dat er te veel in verschijnt over het verleden en men ook toekomstgericht moet kunnen schrijven. Enkele voorbeelden: een toneelopvoering vóór de eigenlijke opvoering uitvoerig voorstellen, interessante films die in Maaseik of omgeving zullen vertoond worden deskundig op voorhand inleiden. Met die eis wordt beslist in de nieuwe jaargang rekening gehouden. Nieuw is ook de cartoonrubriek door Jan Peeters.

De vraag aan onze lezers een omslagontwerp te maken voor de titelpagina van ons blad met tekst en tekening, een letterversiering of eender wat, zo het maar de vereiste gegevens bevat had succes, zoals U al wel zult gemerkt hebben aan het nieuwe "kleedje" van ons contactblad.

Door dit succes gesteund durven wij opnieuw op uw creativiteit beroep doen. De plannen voor de bouw van een cultureel centrum vorderen hoopgevend op de trage weg van administratieve rompslomp en de politieke deiningen. Een ander probleem is welke naam zal men geven aan dat cultureel centrum. Het woord cultureel centrum weegt zwaar en bevordert misschien nog de drempelvrees die toch vanaf de start moet vermeden worden. Andere dorpen en steden kozen toch ook namen als: Dommelhof (Neerpelt), Elckerlijc, of neutralere namen als Trefcentrum, gemeenschapshuis. Denk er eens bij gelegenheid over na, bepraat het en stuur ons uw voorstellen, die zoals steeds graag aanvaard worden.

Nogmaals onze hartelijkste wensen van gezondheid en voorspoed en de overtuiging dat ook in 1973 vruchtbaar zal kunnen samengewerkt worden.

J. BERGERS

MAASEIKENAARS OF/EN MAASEIKENAREN

Sinds het verschijnen van de Maaseikenaar heeft dat woord in Maaseik en omgeving duidelijk een dubbele betekenis gekregen. Ten eerste betekent Maaseikenaar het periodiek contactblad van de Culturele Raad en ten tweede is het ook de naam die men geeft aan een inwoner van Maaseik. De context maakt spreker of lezer wel duidelijk welke van de twee betekenissen bedoeld zijn in een bepaalde situatie. Het meervoud van de twee betekenissen biedt echter meer moeilijkheden. Ook in ons blad worden geregeld de woorden Maaseikenaren en Maaseikenaars door elkaar gebruikt. We hebben zelfs eens horen beweren dat Maaseikenaars uitsluitend zou moeten gebruikt worden voor het meervoud van het tijdschrift. Voorbeeld: Ik kreeg vandaag twee "Maaseikenaars" in de brievenbus gestopt. Het meervoud op -en zou gebruikelijk zijn bij de betekenis van inwoner van Maaseik. Voorbeeld: Mijn oom, die in Hasselt woont, krijgt dikwijls bezoek van Maaseikenaren. Dit is misschien wel een aardige spitsvondigheid. Zij wordt echter tegengesproken door het huidige taalgebruik en ook door talrijke spraakkunsten, zowel historische als schoolspraakkunsten. Hierin lezen wij dat de zelfstandige naamwoorden op -aar een dubbele meervoudsvorming hebben. Het verschil in uitgang brengt geen verschil in betekenis met zich mee. Het is ten hoogste een kwestie van gevoelswaarde van taalsfeer. Een meervoud op -en klinkt plechtiger en wordt eerder geschreven. In de spreektaal en familiaar geeft men hoe langer hoe meer de voorkeur aan een meervoud op -s. We hebben ook het Groot Woordenboek der Nederlandse taal van Van Daele geraadpleegd en vonden voor het meervoud van eigennamen op -aar slechts een meervoud op -s aangegeven. Ons besluit kan dus zijn dat MAASEIKENAARS en MAASEIKENAREN twee correcte nederlandse meervouden zijn, alleen dat het eerste spreektaal is en gewoner terwijl het tweede eerder geschreven wordt en plechtiger klinkt. Een juist taalgebruik is trouwens ook in andere gevallen een kwestie van de juiste toon!

KON. HARMONIE "CONCORDIA" MAASEIK SCHRIJFT HAAR GESCHIEDENIS..!

In 1973 viert de Concordia haar negentig jarig bestaan. Het programma van de feestelijkheden werd reeds gedeeltematig opgemaakt.

Het ligt in de bedoeling van het Bestuur een historiek te maken van deze oude muziekvereniging die in het voorbijesociale, culturele en zelfs politieke leven een grote rol heeft gespeeld.

Wij zijn in het bezit van de foto van de stichters in 1883. De eerste voorzitter en stichter van de harmonie was de Heer Cordie, schoonvader van Mevrouw Cordie-Driesen, thans nog woonachtig te Maaseik.

De Heer Cordie die voorzitter was van 1883 tot ongeveer 1900 - het juiste jaartal is tot op heden niet gekend - werd opgevolgd door de Heer Notaris Lemmens. Hij was woonachtig op de grote Markt waar thans de Kredietbank is gevestigd. De Heer Lemmens bleef tot 1920 en werd opgevolgd door de Heer Jacques Peters, overleden in 1935. Het grootste gedeelte van onze huidige Maaseikenaren bezitten nog een levendige herinnering aan deze royale voorzitter die in de volksmond "nonk Jacques" genoemd werd. De Heer Peters werd in 1930 opgevolgd door de Heer Vanderdonck, ere-burgemeester van Maaseik die tot aan het uitbreken van de tweede wereldoorlog de taak van voorzitter waarnam.

In 1946 werd de harmonie terug in het leven geroepen door een nieuw bestuur onder het voorzitterschap van de Heer François Marbaise, en dit onder de naam van "De Lier". Enkele jaren later - circa 1949 - werd "de Lier" weer herdoopt in "Concordia" onder het voorzitterschap van de Heer René Peters, een ons allen bekende figuur die in 1966 overleden is. (25.06.66)

De Heer Peters was voorzitter van 1951 tot 1958 en werd in 1959 opgevolgd door het huidige bestuur.

Het is ons tot op heden niet mogelijk een volledige volgorde te geven van de verschillende dirigenten die de muzikale leiding van de harmonie hebben waargenomen. Wij bezitten deze lijst wel vanaf 1920.

Geschreven documentatie kregen wij van Mevrouw Claessens

beter bekend onder de naam van "Tant Trinette" die ons een keurig handschrift bezorgde van de beraadslagingen en vergaderingen van de Concordia van 1920 tot 1940.

De Heer Mathieu Claessens overleden in 1950 was leeraar aan de Rijkscholen te Maaseik en vervulde gedurende twintig jaren op een voorbeeldige wijze de functie van secretaris en hulpdirigent der Concordia.

Het spreekt van zelf dat wij vanaf 1959 tot heden een volledige documentatie bezitten. Van al de periodes buiten deze van 1920-1940 bezitten wij tot op heden nog weinig of geen geschreven documenten. Vandaar de vraag die wij richten tot elke Maaseikenaar van alle generaties ons te helpen in het verzamelen van foto's-geschriften-dagbladen-liederen of gedichten die op het wel en wee der harmonie betrekking hadden. Alle gegevens worden in dank aanvaard door onze bestuursleden opdat in 1973 de geschiedenis van de harmonie zo volledig mogelijk kan gedrukt worden. Dat kan niet het werk zijn van enkelingen doch wel het resultaat van een samenwerking tussen allen die zich met hart en ziel verbonden voelen met het verleden van Maaseik.

M. SEGERS

+++++++ ++++++++

MUZIKALE KRING

Bij het verstrijken van het jaar past het wel een kort overzicht te geven van onze activiteiten. Daar waar het jaar 1971 als een proefjaar kon aangezien worden (de Muzikale Kring werd opgericht op 20.02.72), betekende het voorbije jaar wel de definitieve start voor onze vereniging.

We vonden een eigen dirigent in de persoon van Hermans Miscoria uit Maasmechelen (5 eerste prijzen nl. notenleer, harmonie, contrapunt fuga en fagot en onlangs aangesteld tot directeur van de Gemeentelijke Muziekschool te Lanaken). Onder zijn kundige leiding hebben we getracht een

gevarieerd repertorium uit te zoeken, dat repertorium goed in te studeren en dan aan het publiek voor te stellen.

Het resultaat kon men horen bij de hiernavolgende gelegenheden:

- 26.02.72: Kerkconcert in de hoofdkerk te Maaseik samen met de Kon. Harm. Concordia en het A-Capella-koor
- 21.05.72: Opluistering van de H. Mis in dezelfde kerk bij gelegenheid van de Eerste Heilige Communie
- 08.06.72: Concert in de zaal van het Instituut O.-L.-Vrouw-ter-Engelen te Maaseik, in het kader van de "Toeristische maand mei 1972"
- 09.09.72: Kerkconcert in de hoofdkerk te Maaseik samen met de Kon. Harm. Concordia en het A-Capella-koor, deze maal in het raam van de HH. Harlindis en Relindisfeesten
- 19.11.72: Concert in de feestzaal van het Inst. O.-L.-Vrouw-ter-Engelen naar aanleiding van het 50-jarig kloosterjubiläum van Eerw. Zuster Victoriana.
- 25.11.72: Opluistering van de academische zitting op het gemeentehuis te Lanaken bij de verbroedering tussen de gemeenten Lanaken en Neunkirchen-Seelscheid
- 10.12.72: Opluistering van de H. Mis in de parochiekerk te Maaseik ter gelegenheid van de St.-Cecilia-viering.

We menen dan ook wel dat onze vereniging in het voorbije jaar zeker het hare heeft bijgedragen in het muzikale leven te Maaseik en door ons optreden te Lanaken werd ons de gelegenheid geboden dit ook buiten Maaseik te doen.

Het muzikale peil ging in het afgelopen jaar steeds crescendo evenals de waardering die we vanwege vele muzikkliefhebbers mochten ontvangen voor onze prestaties. Het applaus dat ons spontaan gebracht werd na het laatste optreden in de H. Mis op 10.12.72, was voorzeker de schoonste beloning die we konden krijgen.

Naast de goede wil om te slagen in ons opzet zijn echter eveneens de nodige gelden onontbeerlijk om op een degelijke manier verder te kunnen werken. We rekenen op de

steun van de bevolking als er binnenkort door onze leden links en rechts steunkaarten zullen aangeboden worden. (We kunnen onmogelijk overal gaan)
Verder bestaat er mogelijkheid onze vereniging te steunen door storting op de P.C.R. nr. 1034228 op naam van de Muzikale Kring, p/a Jan Vermeerstraat 7 te 3680 Maaseik, waarvoor onze oprechte dank.

L. BOCKEN

+++++ +++++

M 913 MAASEIK

Toen ik begin juli van vorig jaar de Lt. Billet-kazerne te Brugge als "dikke bleu" bij de Belgische Zeemacht, binnenstapte, bleek reeds bij het eerste appel, dat ik daar de enige Maaseikenaar was. En, zoals ieder van ons zou doen, ging ik onmiddellijk op zoek naar iemand of iets van onze geboortestreek.

Groot was mijn verwondering toen ik plots in een lange gang een deur ontdekte waarop in half-afgeschilferde letters nog even te lezen stond: "M 913 MAASEIK". Plotseling voelde ik me gelukkig en verwonderd terzelfdertijd: gelukkig, omdat mijn eenzaamheid opeens gebroken was (het leek wel of een goede bekende naast me stond); en verwonderd om juist hier toch iets van onze stad te vinden. Later vernam ik dat hier eens alle slaapkamers werden genoemd naar de namen der schepen. Er moest dus bij de Zeemacht een schip de "MAASEIK" bestaan, maar wat, hoe, of waar was het?

Enkele dagen verbleven we maar te Brugge, en hoezeer ik het ook wenste, ik kon niets méér te weten komen.

Vier maanden later (na de opleiding), mutatie naar Oostende, vlak bij de grote plas, en temidden van alle schepen. Als trotse Maaseikenaar was ik reeds echt blij met het waarschijnlijke bestaan van "ons" schip, en stil hoopte ik al, eens als stoere zeeman hierop te varen. Na enig zoeken en vragen scheen het toch nog te bestaan: de "anciens" wisten te vertel-

len dat het vroeger in Oostende lag. Ik was al iets wijzer geworden, maar nu werd mijn nieuwsgierigheid alsmaar groter totdat ik mijn overste eens vroeg of hij geen documentatie over die schepen bezat. Die werd me weldra bezorgd, en toen beschikte ik reeds over alle gegevens.

De "M 913 MAASEIK" gebouwd in 1953 te Boston (USA) hoort thuis in de klasse 60 - MSC (Coastal Mine Sweeper), van het type Bleubird. Deze kustmijnenveger kwam op 4 augustus 1953 in de vaart en werd door de Belgische Zeemacht overgenomen in november '53. De bemanning telt 4 Officieren, 17 Onder-Officieren en 19 matrozen.

Met een waterverplaatsing van 330 Ton (geladen 390 T.) is dit schip 44 m lang en 8,30 m breed, en heeft het een diepgang van 2,60 m. De "MAASEIK" haalt een snelheid van 14 knopen ($\pm$ 26 km/u) maximum met een aktieradius van 2700 mijlen.

Als bewapening is onze eenheid uitgerust met twee gekoppelde kanonnen van 20 mm; verder met mechanische, magnetische en akoestische mijnveegtoestellen. Zijn voornaamste opdrachten bestaan uit het opsporen en vegen van alle typen vijandelijke mijnen; hij heeft echter een beperkte autonomie en is alzo hoofdzakelijk bestemd om te opereren in kustwateren.

Momenteel is de M 913 nog bestaande, doch zijn ligging was niet met zekerheid te achterhalen. Hoogstwaarschijnlijk wacht hij in Antwerpen of Nieuwpoort tot hij, ter vervanging van een ander, terug in de actieve dienst wordt geplaatst.

Voor de liefhebbers geef ik nog enkele technische gegevens:

- motoren: 2 diesels GMC van 440 PK elk,
2 schroeven
2 roeren
- constructie: houten romp; alle metalen worden gedemagnetiseerd (magnetische mijnen!)

QMT/Mil RAEDSCHELDERS J.

+++++

MAASEIKER POEZIE

DE JAGER EN DE TRAKKER.

Er waren in onze vroede Stad,
Vrienden op het jagerspad.
Bij pot en pint was er beslist:
Vandaag nog eenden op deze dis.

++

Hun discussie die was gauw gereed,
Het kleine eiland te smal en het groot te breed.
Ze trokken dan maar naar de "Laak",
Dat was tenslotte Jim zijn zaak.

++

Na het schieten van één patrijs
Keerden ze terug van een kale reis.
Ze gingen dan maar naar de Steppen,
Daar schoten ze toch altijd sneppen.

++

Maar die een eend toch wou verschalken,
Die mocht niet schreeuwen of niet balken.
En zij kropen en zij slopen,
Daar waar een sterveling toch niet kan lopen.

++

Opeens een vloek daar in het dal,
De kleine man die kwam ten val.
Hij viel op het veld van eer
Naast zijn makker Jimmie neer.

++

En alles begon rond hem te draaien,
En hij was "bijkans" naar de haaien.
Bijkans naar de eeuwige jachtvelden,
De laatste rustplaats voor zulke helden.

++

Maar Jim die zei: "Sta op mijn makker".
"Wat is een jager zonder trakker".
Maar Jantje zei: "Het is gedaan,
Om mee nog op jacht te gaan".

++

"Wat zegt men nog een haas of beer,
Mijn arm doet me veel te zeer.
Ga jij maar rustig op de fazant,
Dan droom ik verder van het Heilig Land."

Hij zegt vaarwel nu aan de haas,
En eet maar liever nu de Kaas.
En onze Jim die dwaalt nu rond,
Zonder trakker en zonder hond.

++

Dichte nu een ander hier een stukje voort,
Hetzij René of Jim, of Edgard Vandervoort.
Maar denk eens aan die arme man
Die niet meer drijven of trakken kan.

Jean DIRKX

+++++++

EEN BOOMSOORT VAN GROTE BETEKENIS VOOR ONS GEWEST

... De popel streeft omhoog met trots verachten
Der aarde, en 't harte popelt haar van smachten
Naar 't blauw des hemels, waar de vrede wast.

Zo dichtte Jacques Perk in zijn sonnettenbundel. Hilarion Thans en Arnold Sauwen noemden in hun werken de populieren als wezenlijke karaktertrekken van de Maaskant.

Wellicht zullen veel lezeressen en lezers van "De Maaseikenaar" het op prijs stellen iets meer te vernemen over planten eigen aan hun gewest die op het landschap een sterke stempel hebben gedrukt en waarover in vulgarisatiegесchriften maar weinig te lezen is.

Als bouwheer van het landschap stellen wij de populier voorop, al wordt het "Limburgs volkslied" door G. Krekelberg aangeheven met de woorden "Waar in 't brons-groen eikenhout"... Wij willen niet ontkennen dat voor de grondbezitter - de kleine zowel als de grote - de populier als houtproducent telt, juist daardoor hebben sommigen hem aangeplant en zijn er landschappen ontstaan. Voor gemeenten zou het motief elders moeten liggen, namelijk bij zijn esthetische waarde en zijn betekenis voor de opbouw van een gezond leefmilieu, ook wel voor de recreatieve mogelijkheden.

De verleiding om een verband te leggen tussen de woorden populier en populair is groot; taalkundig gezien schijnt er evenwel een verschil te bestaan. De latinisten en

misschien de hellenisten zouden ons over de gereconstrueerde woordkernen meer kunnen vertellen.

Wat is nu een popel of populier?

Een zeer hoge, rechte boom met een smalle kroon zal wel het beeld zijn dat veel Maaseikenaren zich voor ogen stellen als ze over populieren horen spreken. Ze hebben zijn slanke kruin in de wind zien zwaaien en ombuigen op het oud rangeerterrein aan de stationsstraat of in de nabijheid van het ziekenhuis, ze hebben hem misschien solitair het land zien beheersen.

Dat is dan de Italiaanse populier die als type heeft gestaan.

Gelukkig is de verscheidenheid van gestalte en uiterlijk bij veel rassen bijzonder groot. In het boek "Populierenrassen in de landen van de Europese Economische Gemeenschap", in 1967 uitgegeven, beschrijft H.W. Kolster er niet minder dan 147, verschillend in de vorm van stam en kroon, in de wijze van vertakking en ook in de tijd van uitlopen (van einde maart tot begin mei), in de kleur van het uitlopend blad (van lichtgroen tot donker bruinrood), in de tekening van de schors. In bovenvermeld werk troffen we de gedetailleerde beschrijving aan van een populierenras dat in ons gewest opgang maakte de eerste jaren na de eeuwwisseling en de naam draagt van *Populus euramericana* "Regenerata de Neeroeteren" ook genoemd "Regenerata Van Straelen"; volgens het zeggen van een vooraanstaande kweker wordt dit ras niet veel meer aangeplant.

De lezeressen en lezers zullen het ons niet ten kwade duiden wanneer wij eventjes beroep doen op de botanische kennis die ze in hun schooljaren verworven hebben, de indeling van de planten in families zullen ze zich nog wel herinneren. Welnu, het geslacht *Populus* behoort met het geslacht *Salix* tot de familie der Wilgachtigen, de bloemen van deze planten zijn alle eenslachtig m.a.w. er zijn mannelijke bloemen (met meeldraden) en vrouwelijke (met stampers), ze vormen de zogenaamde katjes. Omdat de meeldraad- en de stamperbloemen alleen op verschillende bomen voorkomen wordt de populier tweehuizig

genoemd.

De oorspronkelijke Europese populier draagt de naam van *Populus nigra* Linnaeus, ten onrechte in de spreektaal ook wel grijze canadapopulier genoemd. De Italiaanse waarvan we zoëven melding maakten is er een cultuurvariëteit van.

In Nederland heeft de *Populus nigra* nog een betrekkelijk grote verspreiding, rond boerenerven fungeert hij als windhaag, als knotpopulier treft men hem aan tot afscheiding van weiland en bouwland.

Aan het einde van de achttiende eeuw werd in Europa een populier geïmporteerd uit Amerika, de *Populus deltoides*, zo genoemd omdat zijn blad ongeveer deltavormig is. Door kruising van *P. nigra* en *P. deltoides* zijn de Euro-Amerikaanse populieren (*Populus canadensis*) ontstaan, in de omgeving van onze stad groeien er wel een tiental cultuurvariëteiten van.

Waarom nu uitweiden over een boomsoort die velen van ons onverschillig, misschien wel minachtend, zijn voorbijgegaan? Zonder dat wij er ons rekenschap van gaven zijn wij de laatste jaren getuigen geweest van boomschenderij. Bovenmatig groot zijn de offers in ons gewest aan de eisen van het moderne verkeer gebracht. Met lede ogen hebben wij ze zien omzagen en neerzijgen de reuzebeuken, de rouze-eiken, eens de rechtmatige trots van de Maaskant. Hun gave spiegels, aan jaarringen rijk, hebben de bewondering verdiend van houthandelaars en voorbijgangers.

Een brede kilometerslange rouwband met bij zomerse dagen de (lucht)spiegeling van het asfaltdek kan de aaneenge-regen Maasdorpen voor de zware verminking niet schadeloos stellen.

Gelukkig zijn de populieren door hun snelle groei een kostbare hulp voor de weg en laanbeplanting, ook wel om lommer, luwte en intimiteit in een recreatiegebied te brengen.

Laat ons hopen dat de systematische ontgrinding van de uiterwaarden van de Maas geen bedreiging vormt voor het areaal bij uitstek van de populier. Wij willen niet nalaten te herhalen dat het de gemeentebesturen zijn die hun bevoegdheid kunnen laten gelden wanneer er sprake is van ruimtelijke ordening en natuurbescherming.

Mochten zij zich van de zware verantwoordelijkheid bewust zijn en zoveel het in hun macht ligt de economische ontwikkeling in ons gewest opvangen met een minimum van schade aan het milieu. Daarvoor zijn toewijding, doorlopende zorg en studie noodzakelijk.

Albert CLAESSENS

+++++

TOPONYMISCH PRAATJE : VAN ZWITSERLAND TOT
LAMBAAR

Donderdag, 30 november, stoomde tot grote verbazing van de toevallige toeschouwers, 'n forse Rijnaak van 106 m aan de Bleumerpoort door de Maas in de richting van Heppeneert. Enkele jeugdige toeschouwers begonnen bij het zien van dit ongewone schouwspel met van eerbied trillende stem een St.-Niklaashymne in te zetten, alhoewel ze het enigszins vreemd vonden dat de kindervriend zijn traditionele stoomboot vervangen had door een van dieselmotoren voorziene kolenaak. De verwarring steeg echter ten top toen een pientere knaap erop wees, dat niet de Spaanse doch de Zwitserse vlag het schip sierde. Ondertussen was het gevaarte de Sloot genaderd waar het zich definitief vastvoer.

Over het verdere verloop der activiteiten om het schip vlot te krijgen, onder de bekwame leiding van de Vitabeneschipper en de gezamenlijke paardenkrachten van het Dragetra-bedrijf, willen we niet uitweiden, daar dit diezelfde avond door terzake meer bevoegden in de voornaamste drankgelegenheden onzer stad besproken is.

Wel willen we van de gelegenheid gebruik maken om de diepere achtergronden van deze gebeurtenissen te verduidelijken.

Naar wij vernamen wilde de Zwitserse schipper, die voor de eerste maal onze contreien bezocht, aan de Sloot het anker werpen en de nacht doorbrengen bij Labaer, een bekende schippersherberg... zoals hij-

zelf in zijn kinderjaren van zijn overgrootvader vernomen had.

En inderdaad... honderden jaren is de Maas in onze streken bevaarbaar geweest en betekende ze een bron van handel en welvaart voor onze gewesten. Dagelijks passeerden hier platboomde schuiten die van Luik graniet, Naamse steen, kolen, hout en ijzer tot zelfs naar Dordrecht voerden. Even buiten de stad aan het Veer ligt nog steeds de kademuur waar de schepen konden aanleggen om hun goederen te lossen. Reeds 250 jaar geleden stond er daarom in de onmiddellijke nabijheid een herberg ten gerieve van de Maasschippers. De eerste eigenaar heette Jan Charlier, doch reeds in 1759 behoorde het huis aan "Sieur Leonard Labaer, de hospes". Zijn uitheemse naam had de man, zoals vaker gebeurt, te danken aan zijn franssprekende voorvader, Joannes Labbaert, een kapitein der ruitery, die rond 1650 zo verstandig was met een jongedame uit Maaseik te huwen. Hoe het ook zij, onze herbergier verdiende zijn boterham plus toespijs met "het eeten veirdigh te maecken voor de schippers". Op deze wijze is de man erin geslaagd zijn naam in onze streek te vereeuwigen, want zelfs zijn opvolger Swillens, die rond 1850 de herberg uitbaatte heeft het niet kunnen verhelpen dat nog steeds iedereen spakt van "Aan Lambaar".. Zie zelfs tot in Zwitserland..

M. BOONEN

=====

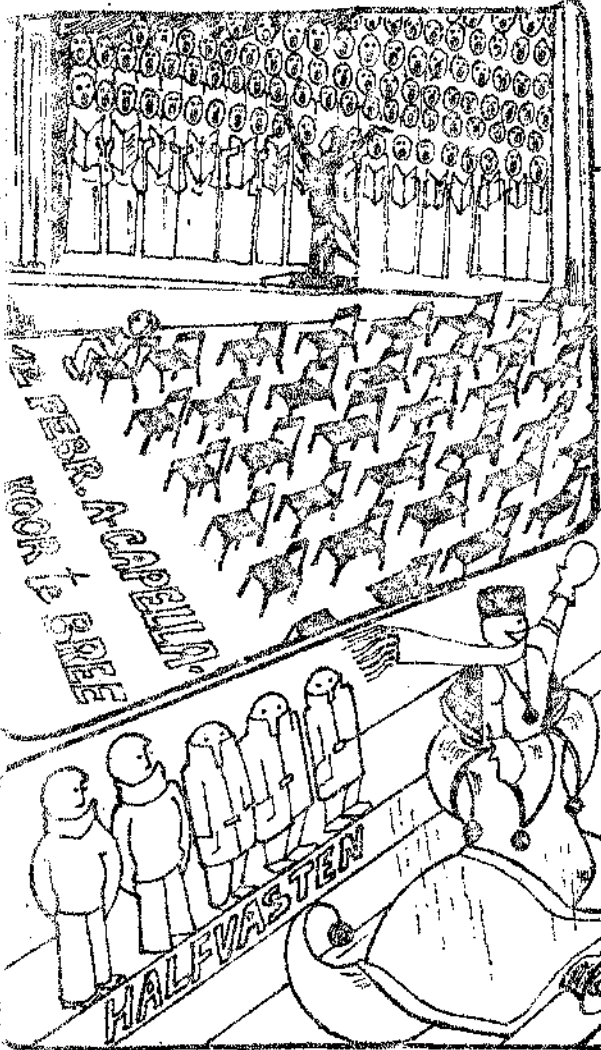
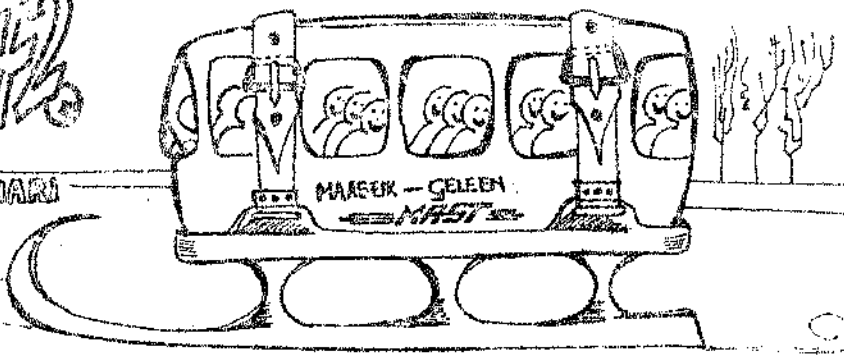
MAASEIKENAREN PUBLICEREN

J.C. Claessens en H. Hendrix, "Vijf en twintig jaar Rijkstechnisch Onderwijs te Maaseik 1947-1972". Dit keurig verzorgd werkje bevat een historiek van het rijkstechnische onderwijs te Maaseik naast talrijke lijsten met onder meer de personeelsleden van het dag- en avondonderwijs, de gediplomeerden tussen 1950-1972 en de gediplomeerden van het onderwijs voor sociale promotie met technisch karakter.

Het is te bekomen in het R.I.T.O., Burgemeester Philipslaan 19b, tegen de prijs van 105,-fr voor einde januari 1973.

1972

JANUARI

VOOR 7 BURE

HALFVASTEN

16 FEBR.

VASTENSDAG

katers op tacht
naar haringen

12 maart
met ROB

TRUIEN met vooral OVERJASSEN

14 MEI

VUUR staat over de

KSNAPKOEK PAN

WAAR ZIJN DER OUD'REN TREINEN NU GEBLEVEN? (MAASLANDS
SPREEKWOORD)

Het is zo Limburgs als vlaai over het schone verleden te praten, om dan met heimwee afscheid ervan te nemen en hoopvol de toekomst in te blikken. Slechts uitzonderlijk vindt men in de vergane glorie van onze gouw - andere onderdelen van België heten provincies - dingen die ons ook in de toekomst zouden vooruit helpen. Zo'n beloftevol archaïsme was de trein Maaseik-Hasselt.

Alle reizigers die vóór een tiental jaren het voorrecht genoten met dit twintigste-eeuws ekwivalent van de diligence te mogen reizen, bewaren kostbare herinneringen eraan. Zelfs een sceptische geest als Walschap-opvrijersvoeten in Limburg werd er door vertederd. Als een van mijn eerste, onvergetelijke indrukken van Limburg blijft trouwens ook mij het beeld indachtig van een stilstaande trein, midden in het prachtige landschap van Rotem, met aan alle ramen glunderende passagiers, die de machinist toeriepen ook voor hen wat bloeiende brem te plukken.

Toen kon een trein nog stilstaan, niet voor een prozaïsch rood licht, maar voor een bloeiend veld vol brem of hei waarin kaartjesknipper en machinist als dartele NMBS-lammetjes rondhuppelden.

Alle ex-studenten herinneren zich nog de gezellig-geurende stoomwolk, waarin de nachttrein van half zeven op wintermorgenden calorieën stond op te slaan om het trans-Limburgs traject aan te vatten. Ook al zagen de wagons er uit als de laatste Russische herstelbetalingen aan een lang verdwenen Balkanstraat, het was er warm, men kon er roken, slapen, kaarten en zelfs naar het toilet gaan. Dit laatste kon wel eens gevaarlijk worden daar de binnenklink de onzalige gewoonte had af en toe eens te verdwijnen.

Helaas, de NMBS besloot haar verliezen elders te gaan lijden en schafte de lijn af... Van toen af vervingen fantazieloze bussen de unieke trein, bussen die niet meer aan sporen gebonden waren en die langs alle binnenwegen konden schommelen, waardoor de reis wat langer duurde en de reizigers meer kilometers voor hun geld kregen. De

korste weg tussen twee punten werd een kronkellijn en iedere morgen zitten nu die bussen afgeladen met ongelukkige ochtendzieken die, in omstandigheden die aan Jodentransporten herinneren, her en der gezeuld worden. Het feit dat het aantal reizigers verdubbeld is, laat de NMBS onberoerd. Dat tientallen mensen wanhopig voorkeur geven aan eigen vervoer en Hasselt tot een reusachtige parking herleidden, stoort de N.M.B.S. niet. Dit geeft Hasselt immers die grootstadsallures die de Limburgse hoofdstad zo bitter mist.

Maaseiks vroede gemeentevaderen pogen, tot hiertoe vergeefs, het hoofdbestuur van de NMBS tot betere gevoelens te brengen, hierin gesteund door Groot-Dilsen. Sinds de burgemeester van deze dynamische gemeente door een gemotoriseerde collega in Brussel vergeten werd en met het openbaar vervoer moest terugkeren, zet ook hij zich met hart en ziel in voor een treinverbinding met de Maaskant.

Tot op heden is een overweg waar de alarmschel soms vierentwintig uur rinkelt, omdat er weer eens een kortsluiting is ontstaan, de enige tast- en hoorbare herinnering aan een schone tijd.

Misschien komt er wel ooit verandering, zolang er sporen zijn, is er hoop.

H. WALSCHAERTS

+++++

W I S T   G E ....

- dat bij het 25-jarig feest van de Culturele Kring de Heer Heymerickx uit Stramproy, bestuurslid van die kring, de stad Maaseik bedacht met een merkwaardig boekje voor de Van Eyckbibliotheek. Het werk van L. Kaemmeren, Hubert und Jan van Eyck, werd uitgegeven in Leipzig 1898.

EEN OPROEP TOT ELKE NATUURVRIEND

Tot allen die de natuurbescherming een handje willen toesteken, doet de STICHTING LIMBURGS LANDSCHAP deze oproep: de Stichting heeft zich tot doel gesteld alle mogelijke middelen aan te wenden om fondsen te verzamelen tot behoud van Limburgse natuurgebieden.

Daarom zijn we begonnen met een oud-papier-actie!

We hopen die uit te breiden tot vele gemeenten in de provincie. Meld ons uw medewerking.

Uw bijdrage voor het natuurbehoud is DUBBEL:

- door het oud papier terug in de kringloop te brengen redt men bomen. We hopen U een andere keer eens concreet te kunnen uitleggen hoeveel hectaren bos men op die manier kan sparen.
- als de actie (met uw medewerking) slaagt, kunnen we jaarlijks enkele hectaren waardevol natuurgebied méér aankopen. Ter herinnering: ons eerste project is het Stramproyer Broek in Molenbeersel.

De Maaseiker leden van de Beheerraad van S.L.L.:
Pierre Van Haelst, Acht Meilaan 23, Voorzitter
Jan Sanders, Weertstersteenweg 201
Rik Theuwissen, Heirweg 18.

R. THEUWISSEN

+++++

DE WATERGENTIAAN.

Limnanthemum nymphaeoides

Omdat de Maasoevers onvermoede verrassingen bieden voor iemand die aan botaniseren een deel van zijn zomerse vrije tijd besteedt, kammen we die nogal eens uit van Ophoven tot Maasmechelen.

Terloops, voor 1973 hadden we het plan dit wat meer systematisch te doen: liefhebbers zijn welkom.

In augustus '71 ontdekte ik in Aldeneik de Watergentiaan. Ik kende die plant niet maar de determinatie liet geen twijfel bestaan.

In de voorbije winter antwoordde een medewerker van het Instituut voor Floristiek van België, toen ik hem die vondst meldde: dat kan niet, in onze lijsten komt de Watergentiaan voor België niet voor.

In de zomer '72 brachten we natuurlijk samen een bezoek aan de vindplaats: *Limnanthemum* was er weer!

Zou Maaseik werkelijk de enige groeiplaats zijn in ons land van de Watergentiaan?

R. THEUWISSEN

++++++

TV.-PROGRAMMA U EN UW GEMEENTE

We horen steeds meer spreken over aandacht voor het politiek beleid, het niet betrokken zijn van vrouwen, jeugd en andere groepen bij het beleid over inspraak, adviezen geven enz... maar steeds stellen we ook vast dat we uiteindelijk allemaal zo weinig weten van deze aangelegenheden en dat vele goedbedoelde dingen, voorstellen, kritiek en dgl. vaak een slag in het water zijn omdat ze onvoldoende rekening houden met de realiteit.

In dit verband is 'n programma van de BRT in samenwerking met Nederlandse Cultuur, dienst volksopleiding enorm interessant, vermits het in een zestal uitzendingen van 20 minuten iedereen de gelegenheid geeft kennis te maken met de werking, de mogelijkheden en de problematiek van het gemeentebeleid. Deze uitzendingen zijn om de 14 dagen gepland op zaterdag 16 u met een herneming maandag nadien rond 18.40 u.

- 13 januari : gemeentelijke structuren
- 27 jan./10 f: schaalvergroting door fusies; financiële mogelijkheden en begrenzingen
- 24 februari: de ambtenarij; contact burger-gemeente op administratief vlak
- 10 maart : menselijke problematiek; probleemformulering tegenover overheid, KOO, klachten

- 24 maart : inspraak; vereniging, partij, wijk, comité, infrastructuur
7 april : reacties van organisaties, personen, vergelijking met buitenland...

Als algemene informatie die ieder nodig heeft bevelen we dit programma dan ook ten zeerste aan. Ook is het zeer interessant als gespreksbasis voor verenigingen die aan clubwerking doen of willen doen, voor scholen, als maatschappelijke opvoeding.

Anderzijds is het programma ook een test vanwege BRT en dienst Volksopleiding hoe de uitzending meevalt en overkomt naar inhoud, presentatie, resultaten, beïnvloeding. Daarom werden bepaalde gemeenten uitgezocht als pilootgemeente, waaronder Maaseik voor het Maasland.

In die zin vragen wij dat verenigingen, eventueel scholen, die in groepsverband deze uitzendingen allemaal of gedeeltelijk zouden volgen en bespreken, ons hun bevindingen mee te delen. Bovendien wil de Culturele Raad zelf deze uitzendingen volgen en bespreken in 'n viertal groepen. De technische uitwerking laten we over aan iedere groep, maar als U interesse hebt kunt U reeds contact opnemen met de verantwoordelijken.

- Socio-culturele verenigingen: J. Houben, Van Eycklaan
- Jeugdvereniging : J. Dezeure, Venloestw.
- Jongeren : J. Peters, Munnikenstraat
- Culturele Verenigingen : R. Lauwers, Van Eycklaan

R. LAUWERS

+++++

KEN UW STAD.

Steeds meer wordt er in school, klaswerkjes, studies, verhandelingen e.a., denk aan wedstrijden als Pro Civitate, aandacht gevraagd voor het eigen milieu, de eigen gemeente, de eigen streek.

Het valt hierbij vaak op hoe weinig men bekend is met 'n aantal gemakkelijk bereikbare mogelijkheden om aan materiaal, vooral aan cijfergegevens, statistische bevindingen

gen en dergelijke, te komen, zonder daarom aan direct onderzoek te moeten doen.

Daarom geven we hier enkele heel algemene werken, die meestal ook een bibliografie bevatten, van waaruit men de zaak verder kan uitpluizen.

- voor een algemene benadering:

J.C. Claessens, Schets van Maaseik, vroeger, nu en straks, 1970

- voor het historische:

W. Sangers e.a., Historische schoonheid van Maaseik, 1960

G. Daniels, W. Sangers, de Markt van Maaseik, met een bibliografie tot 1972

- voor het sociologische en culturele:

F. Colson, Het cultureel centrum, 1970, met een grote hoeveelheid gegevens over Maaseik en omgeving (Dilsen tot Molenbeersel).

- voor het economische: ? 'n tekort?

- voor het geografische:

G. Minten e.a. De Noordoostelijke Kempen en aangrenzende Maasvallei, 1969.

Deze werken zijn gemakkelijk bereikbaar in de bibliotheek en we durven dus hopen dat men voor deze studies er veelvuldig gebruik van zal maken.

Zou hierbij belangrijk basismateriaal vergeten zijn, willen we dit graag aanvullen.

Anderzijds durven we vragen dat bijzondere bijdragen zoals bv. Mevr. R. Corstjens-Mondelaers, de noodzakelijkheid van een kinderdagverblijf in de gemeente Maaseik, of zelfs een degelijk verzorgd klaswerk ons zouden worden gesignaleerd. Wellicht zit er stof in om over te praten ofwel zelfs nieuwe gegevens die weer anderen kunnen nuttig zijn.

R. LAUWERS

EEN NIEUWE VISIE OVER HET ONTSTAAN VAN MAASEIK

Betreffende het ontstaan van Maaseik zijn er in de recente geschiedschrijving twee radicaal tegengestelde opvattingen. Prof. Baerten hield voor dat Maaseik in 1244 door graaf Arnold IV letterlijk uit de grond werd gestampt. Dr. Renson daarentegen, aanleunend bij de theorie van Dr. Lyna, dacht dat Nieuw-Eik op dat ogenblik reeds "een belangrijke plek" was. Naar aanleiding van het Interlimburgs Congres der Historische Kringen heb ik gemeend, in het kort samengevat, volgende beschouwingen aan het debat te kunnen toevoegen.

In 1244 werd, na langdurige en moeizame onderhandelingen met het kapittel van Aldeneik en dank zij de persoonlijke bemoeiingen van de graaf van Loon, besloten Nieuw-Eik tot een zelfstandige parochie te verheffen, die meteen een soort enclave vormde in het oorspronkelijke kerspel van Aldeneik. De oprichting van een nieuwe parochie veronderstelt vanzelfsprekend de aanwezigheid van een voldoende vaste bevolking.

De kerk, die dadelijk na voorgaande beslissing werd gebouwd, werd exentrisch geplaatst ten opzichte van het oudste stadsdeel, d.i. de wijk gelegen tussen de Grote Kerkstraat, de Sioenstraat, de Bleumerpoort, de vroegere Hepperwal, de Hepperpoort en het huidige Ursulinenklooster; te herkennen aan de grotere dichtheid, de kleinere bouwpercelen en de meest regelmatige stratenblokken. Het feit dat ook het marktplein niet werd benut, laat veronderstellen dat dit zijn voornaamste functie, vertegenwoordigd door het zogenaamde Gewant- of Heerenhuis, reeds gevonden had.

Ook burgerlijk was de binnenstad een begunstigd eiland. In tegenstelling tot de buitenburgers, die aan het Loons recht onderworpen bleven, genoten de bewoners er het Luikerrecht. Wanneer deze voordelige status aan de Maaseikenaren werd verleend is door geen enkel document bepaald.

Om de "Nieuwstad" leefbaar te maken had de graaf haar een grondgebied toegemeten dat uitgestrekter was dan dat van de meeste Maaslandse nederzettingen en dat, merkwaardig genoeg, was samengesteld uit de brokstukken van

twee verschillende oorspronkelijke domeinen.

De noordelijke gehuchten (Aldeneik, 't Ven, Gremelslo, Wurfeld) waren gevestigd op de hoger gelegen zandige zadelrug (32 à 38 m.b.z.), die oorspronkelijk sterk bebost moet zijn geweest. De ontginning van deze strook is duidelijk van noordoost naar zuidwest voortgeschreden. Ik treed hier de door E.H. Sniijders en J. Geerkens ontworpen theorie bij, dat Aldeneik van Geistingen uit werd gesticht, waar de landheer Adelardus zijn verblijf had in de "Hoezer", en vereenzelvig dit domein met het "comitatus Ruodolphi", waarvan sprake is in het midden van de tiende eeuw. Het betreft hier het oorspronkelijk grafelijk domein van de heren van het Maasland. In de tweede helft van de 9de en in de eerste helft van de 10e eeuw was het Maasland één der meest bloeiende graafschappen van het Karolingische Rijk. De Reniers, die er als afstammelingen (in vrouwelijke lijn) van koning Lothar waren gevestigd, waren de ongekroonde vorsten in Lotharingen. Onder hun bewind nam Aldeneik en ipso facto de cultus van de HH. Harlindis en Relindis een zeer hoge vlucht. Aldeneik was hoofdplaats van het concilie en tevens het druk bezochte nationaal bedevaartsoord, waar de jaarlijkse banheerlijke processies naar toestroomden. Aan de bijzondere bescherming van Renier Langhals en van zijn zoon Giselbert I moet het worden toegeschreven dat de aloude relikwieën aan de vernielzucht der Noormannen ontsnapten en dat de abdij bij herhaling terug in het bezit werd gesteld van genaaste bezittingen.

Het grafelijk domein in kwestie, strekte zich uit van Maaseik tot Thorn. Na de val van Giselbert en vooral na de afzetting, wegens hoogverraad, van diens neef Rodolf als graaf van het Maasland, verbrokkelde het. In 950 werd het raadselachtig Cassallum aan Rodolfs aartsvijand Ansfried de Oude geschonken. Twee jaar nadien werd Aldeneik aan de St. Lambertuskerk van Luik toevertrouwd.

De zuidelijke gehuchten: Heppeneert, Crauwelbosch en Hemelsput, bleven tot in de 16de eeuw kerkelijk afhankelijk van Neeroeteren. Ze kwamen uit een andere

oorspronkelijke villa, die reeds in de eerste helft van de 9de eeuw in twee delen was uiteengevallen, nl. Elen-Tongerlo en Neeroeteren-Heppeneert. In het midden van de 10de eeuw behoorde Neeroeteren aan bovenvermelde graaf Ansfried, hartstochelijk aanhanger van Otto I in zijn streven de vorstelijke almacht met behulp van een keizerlijke kerk ingang te doen vinden. De zuidelijke gehuchten behoren, evenals de onmiddellijke omgeving van Nieuw-Eik, tot een heel andere omgeving dan de noordelijke. Ze zijn nl. gelegen in de meandergordel van de Maas, d.i. het gebied waarin veel oude Maasarmen kronkelen en dat bij de regelmatige overstromingen van de Maas telkens weer onder water kwam. Het in gebruik nemen van deze vruchtbare strook vergde de toepassing van methodes, die men in de kustgebieden van de 7de eeuw af had leren aanwenden bij de inpoldering van nieuw land (bouw van dijken en terpen, aanleg van afwateringskanaaltjes). Dat Maaseik en Heppeneert tot eenzelfde kolonisatiegeheel hebben behoord, blijkt duidelijk uit het feit dat beide op kunstmatige verhogingen werden gebouwd en door eenzelfde net van greppels waren omringd. Het gedeelte van de vroegere parochie Aldeneik buiten de Hepperpoort, tot aan de Ganzenkotbeek, wordt nu nog altijd "Klein Heppeneert" genoemd.

Zou Maaseik dan soms het tiende-eeuws Cassallum zijn, dat uit het oud grafelijk domein werd genomen en aan de nieuwe graaf Ansfried werd geschonken? Tot op heden heeft men geen enkele bevredigende verklaring voor dat Cassallum kunnen vinden. Men heeft het gesitueerd in Kessel (bij Roermond), in Kessel (bij Rotem), in Thorn, in Kessenich, in Neeroeteren, doch steeds zijn er ernstige bezwaren geweest.

Ik meen een hele reeks argumenten te kunnen aanvoeren om Cassallum met Nieuw-Eik te mogen vereenzelvigen.

- 1° Volgens de oorkonde van Otto I (in 952) werd Ansfried gemachtigd er te munten en markt te houden. In het oudste stadsdeel van Maaseik is er een Markt- en een Muntstraat.

- 2° De tol, die vroeger te Echt was gevestigd, werd naar Casallum overgebracht. Echt werd bij het grafelijk domein gevoegd naar aanleiding van het huwelijk van Gerberga met Giselbert, maar hoorde in feite niet bij

het graafschap. De overplaatsing van de tol is te verklaren ingevolge een Maasverschuiving omstreeks 900. Het teloneum was tweeledig. Het bestond uit een vast recht op het transiteren van goederen en een evenredig recht op het verkopen van waren. Deze twee vormen van belastingen werden door de eeuwen heen in Maaseik geheven, resp. door de cijns- en licentmeesters. In iedere Frankische tolplaats was een stapelhuis (cellarium), waarin de ingevoerde, maar ook de eigen produkten werden opgeslagen. Het Gewanthuis of Heerenhuis, dat tot in de 18de eeuw midden op het marktplein stond, was in feite zo'n opslagplaats. Evenals op veel andere plaatsen werd het tolhuis ook het eerste raadhuis.

3° De Bosbeek heeft van Neeroeteren af een kunstmatige loop. De omleiding van de Oeterbeek over Wurfeld naar Maaseik gebeurde vóór 952 ten voordele van de standplaats Nieuw-Eik.

4° In 1594 beriep de abdis zich op de voorrechten van Cassallum om haar veerrecht op de Maas te behouden, dat ze steeds uitgeoefend had ter hoogte van de boerderij "Het Veer" en dat toen in het gedrang kwam door een verschuiving van de Maas van de "Sloot" naar de huidige bedding. De Sinte Catharinaweert, die aldus tot stand kwam, was even voordien door de Prinsbisschop aan de stad Maaseik in gebruik gegeven.

5° De naam Casallum is een verbastering voor castellum, d.i. in de 10de eeuw een motburcht. Tot in de 15de eeuw was er te Maaseik een Castellum (zuidoostelijk deel), dat naar alle waarschijnlijkheid bestond uit een eenvoudige toren. Dit Castellum was evenwel van belang omdat vele leenverheffingen er gedaan werden, zolang het Maasland een eigen leenhof had. Toen de "burcht" haar functie verloor werd het bijhorend grondgebied, mits een jaarlijkse cijns, aan de stad overgedragen.

6° Alleen als Casallum kan Maaseik hoofdstad van het Maasland, of Land van Eyck, zijn geworden.

7° Tussen de gekende 10de-eeuwse aanlegplaatsen op de Maas, nl. Wesseem en Meeswijk, moet er logischerwijze nog één hebben bestaan, waarvan de functie later door Maaseik werd uitgeoefend.

8° De legende van de kaartridder van Heppeneert wordt verklaard, als men weet dat de Reniers in de officiële geschiedschrijving van de 10de eeuw werden voorgesteld als duivelse figuren.

9° Dank zij de rechten van Cassallum kwam Maaseik in het bezit van 't Solt.

10° De dertiende eeuwse bekrachtiging van de schenking van Cassallum aan Thorn, door Ansfried de Jonge, die dus een tekst uit de tiende eeuw overneemt (ca. 985), brengt de uitdrukkelijke bevestiging van onze theorie. In dit document staat Cassallum gelegen in de Maasgouw en in de villa Eyck. "In de villa Eycke" vervangt hier "in 't graafschap Rodolf" uit de tekst van 950.

Hoe moeten we ons dan het ontstaan van Maaseik voorstellen? In de tiende eeuw was Cassallum een tolplaats, beschermd door een primitieve burchttoren. Het lag bij de grens tussen de villa Neeroeteren en het grafelijk domein (centrum Geistingen), op de plaats waar de weg naar Stokkem een oude Maasarm overstak (veer of brug). De maasverschuiving van de Geistinger-Maas naar de Echter-Maas van het teloneum, maakte Cassallum tot voorhaven van Aldeneik. Tot circa 1200 was Aldeneik zonder twijfel het voornaamste centrum dank zij de bloeiende bedevaarten. Toen begon de volksdevotie ten opzichte van de HH. Relindis en Harlindis sterk af te nemen. Bovendien was het kapittel niet geneigd de ambachten de nodige vrijheden te verlenen. Op dat ogenblik kwam het grafelijk belang de verzuchtingen van de ambachtslui van Aldeneik tegemoet. Arnold IV had bepaalde steunpunten nodig tegen de machtsuitbreiding van Gelderland. Daarom lokte hij de ambachtelijke bevolking van Aldeneik naar de nieuwe standplaats, en verleende het de nodige vrijheden, tegen de wil in van het kapittel, zoals hij trouwens ook in 1239 met Beringen deed. De - waarschijnlijk in blok - overgekomen bewoners van Aldeneik, noemden hun nieuwe woonplaats Nieuw-Eik, waardoor de oorspronkelijke naam Cassallum verdween. Dit toponymisch verschijnsel was des te begrijpelijker gezien de burcht spoedig in verval geraakte en het bijhorend grondgebied door de Prins-Bisschop ter beschikking van de nieuwe stad werd gesteld

Zeer belangrijk bericht inzake militie

De dienstplichtigen van de lichting 1974 (dwz. de jongens geboren in 1955 of zij die door uitstel of wegens andere redenen aan de lichting 1974 verbonden werden) worden ervan verwittigd dat, indien zij uitstel wensen, vrijlating op morele grond of vrijstelling of voorlopige afkeuring op lichamelijke grond, zij een aanvraag moeten indienen in de loop van de maand januari 1973, ten stadhuize (sekretariaat).

De dienstplichtige is verplicht, persoonlijk, de aanvraag te komen indienen en te ondertekenen. Hij dient de nodige bewijsstukken (zie inlichtingen op model 10) mee te brengen.

De gedetailleerde inlichtingen aangaande de aanvragen vindt hij terug op het model 10, dat hij in de loop van de maand december 1972 heeft ontvangen.

Laattijdige aanvragen, (ingediend na 31 januari 1973) tenzij in uitzonderlijke omstandigheden, kunnen in geen geval in aanmerking genomen worden.

+++++

De KLEINKUNSTWERK GROEP heeft voor elke vrijdag een bus ingelegd naar de kunstijsbaan te Geleen. Vertrek: Bospoort. Hoe laat? 20 uur. Prijs: 50 fr (bus + inkom inbegrepen). Vertrek Geleen: 22u30

o o o o

BACMA-NIEUWS

De trainingen hebben plaats iedere dinsdag en vrijdagavond van 20u30 tot 22 u in de sportzaal van het Technische Instituut St. Jansberg. Alle jongeren vanaf 12 jaar zijn welkom. Een gediplomeerde Bloso-monitor zal hun volledig kosteloos opleiden. In geval van voldoende belangstelling zal de club inschrijven in de Limburgse jeugdcompetitie.

o o o

Op een later te bepalen datum gedurende de maand april zullen de wandelproeven afgenomen worden voor het bekomen van het OLYMPISCH MINIMUM in het kader van de SPORTBIENNALE 1972-1973.

MAASEIKER IDIOTICON (VERVOLG)

1. Bluuë, bn. bw. = verlegen
Hae is altiêd bluuë ester vraemde luuj zuut.
2. Bôngerd, m., bôngerte, bungerke = boomgaard, fruittuin
3. Boustere, ww., bousterde, gebousterd = stormen, hard waaien en regenen.
Huur ins wi-j het boête boustert.
4. Hastekoêt, m. = ligplaats van het sneetje gebraden spek of hest (spekbraoj) in de boekweitkoek.
D'n hastekoêt is het lekkerste stök oêt de bokeskook.
5. Haus, vr., -e, heiske = handschoen.
Z'n hause aandoon.
6. Horre, mv. = varkenshersen.
Ich höb mich de horre lekker gebraoje.
7. Hoësdook, m., -deuk, -deukske = dweil
Mèt 'ne naten hoësdook de gank opnumme.
8. Käre, ww., kärke, gekärd = strelen.
Laot mich diên hundsje nog ins käre.
9. Këlle, o., -s, -ke = kookketel
De sop wuurt in e këlle gekoek.
Vgl. du. der Kelle = soeplepel, troffel.
10. Kotsmeug, bn. bw. = 1) doodmoe
Ich bèn toch zoe kotsmeug van det loupe.
2) beu
Ich bèn dae zeiveraer kotsmeug.
11. Kuteraer, m., -s, -ke = gereedschap om de pijp te reinigen.
12. Kwir, m., -re, -ke = geslachtloos kuiken
Nen haan, 'n hoon en 'ne kwir.
13. Lame, ww., laamde, gelaamp = lammeren werpen.
Het sjaop haet gelaamp.
14. Lichelek, bw., waarschijnlijk.
Dës lichelek geloêge!

15. Liëwikke, ww., liëwikde, geliëwik = kortwieken, het uiteinde van de vleugel van een vogel afsnijden om hem het vliegen te beletten.
16. Litse, ww., litsde, gelits = glijden
Di-j sjoon litse gemekkelek
oëtlitse = uitglijden.
17. Lônkklep, vr., -pe, -ke = oogklep van een paard
18. nik-nekske (dim.) = klein suikerkoekje, soms rond, soms lettervorm.
Vgl. eng. knick-knack = snuisterij.
19. Presômsie, vr., -s. = verdenking, vermoeden
De zjenderreme hawwe presômsies det Sjarel
het gelap haw.
Vgl. fr. présomption = vermoeden
20. Saro, m., -s, -ke = doortrapte kerel
Det is mich 'ne sarol
21. Sjuvere, ww., sjuverde, gesjuverd = huiveren
Hae sjuverde wi-j ter zoeväöl vlu in het Heilig Waumes zoëg.
Vgl. eng. to shiver = rillen
22. Slaover, m. = slijm
Kiëjk det paerd: de slaover driëjf 't oët de moël.
23. Snöbbel, m., -, snöbbelke = liefkozingsnaam
Och miëne leve snöbbel, zag Jean tiëge Finneke.
24. Spekbraoj, m., -e, -bräödsje = sneetje gebraden spek. Hae it edere mörrige 'ne spekbraoj.
25. Straen, vr. -e, -ke = streng
'n Straen gare
Vgl. du. die Strähne = streng
26. Taup, vr., -e, teipke = molenwiek
De mölder steit te biëdele mët de taupe.
27. Vaatsmanj, vr., -e, -mendsje = mand met inhoud van een vat. Een vat is een oude inhoudsmaat. Een vat tarwe was ong. 25 liter. De vat-maat verschilde van plaats tot plaats. Wie kent de juiste inhoudsmaat van een Maaseiker vat?

28. Varreus, vr., -euze, -euske = pull-over.
Miên bomma haet mich 'n werrem varreus gestrik.
Fr. vareuse = trui.
29. Vreijele, ww., vreijelde, gevreijeld = ruzie maken,
twisten. Alf. vreijelaer.
De luuj van Iële hōbben het vreijele in 't blood:
het zeen echte vreijelaere.
30. Wiks, m. = schoensmeer.
'n Duuske zwarte wiks.
Vgl. du. "Wichse".
Sam.: wiksdoës, sjoonwiks.
31. Wikse, ww., wiksde, gewiks = met schoensmeer blinkend
maken.
32. Wuiles, m., -e, -ke = lobbes, goedaardig en eenvoudig
mens.
Daen dikke Jan is 'nen echte wuiles.
33. Wuillesse, ww., wuilesde, gewuiles = kinderachtig
stoeien.
Waem wèt wannië Wammesse wuillesse?
34. Zang, vr., -e, zengske = vierde deel van een bussel
stro.
Es de kènjer ginge ougste (of: zumere) maakde ze
iës zange en daonao bōssele.

Corrigendum van Jg. III, nr. 4

p. 32: "mōmmegezich", lees "mōmmegezich".

OPROEP

Wie kent de juiste betekenis van: grei (deel van de broek),
junckerke (duizendschoon?), kazjevèk (soort jesje), veld-
pit (soort duif?), voëkak (gehoerd: ne voëkakken appel),
riëmol (soort mol?), strozele (stamelen?), war (gehoord:
het paerd de war aandoon), zoëp (beestenvoer?) ???

T. VAN WIJCK

+++++

Wist ge dat de omslagtekening van deze Maaseikenaar te
bekomen is bij de ontwerper Jan Peeters, Munnikenstraat?

AW MEZEIKER LEEDSJES (VERVOLG)

- I Vastelaovesgek
Bessemstek
Anne zölder hink het spek,
Inne kelder hink de woërs,
Vastelaovend haet väöl doërs!
- II Vastelaovend, dae kump aan
en laote de maesjes vreug opstoön
en ze kiêke hiêj en ze kiêke dao
en ze kiêke rond d'n toëre.
Moder stuit me mötske good?
Want me liêjf zal vanaovend kôme.
En kump-er dezen aovend neet,
den kump-er d'n hiële vastelaovend neet!
Den trow ich mèt Pierjentsje.
Pierjentsje dae zal de trôm waal sloën
en de gek zal liëre danse.
Ei, hop, bim bams këtte,
Woé zulle wië di-j aw wiêver op zëtte?
Op 'n aw kokepan!
Dit jaor eine pelling
en het anger jaor 'ne sjelling.
Edere sjelling woëg e pond,
Vrouw en maesje bliëf gezond.
Laot det metske zakke
Al in di-j vètte arre,
Laot det metske zènke
Al in di-j vette sjènke.
Hei vrouw, 'ne vastelaovesbraoj!

(Ingezonden door Mevr. Wed. LATOUR-VAN WIJCK)

ooo

Wie kent er nog? Alles is welkom: aftelrijmpjes, liedjes bij het kaatsballen, liedjes bij kring-spel of rondedans, bij het "touwke sprènge", kinder- en kleutterrijmpjes, vastenavondliedjes, caféliedjes, enz. enz. Dank bij voorbaat.

GEZINSBUDGETTERING

Op dinsdag 16 januari 1973 om 8 uur houdt de Bond van grote en jonge gezinnen een vergadering in zaal Aurora, waarop iedereen welkom is.

De sociaal-assistent van de stad, Johan Colsoel, onderhoudt ons over "Gezinsbudgettering". In een korte toespraak vooraf zal hij behandelen:

1. Besteding van het gezinsinkomen;
2. Rationele besteding van het gezinsinkomen;
3. Middelen tot doelmatig besteden er van.

Daarna debat.

Gratis toegang.

.....

Jaarvergadering van de B.G.J.G.

Deze zal plaats vinden op zaterdag 10 februari 1973 om 7u30 in zaal Aurora.

De Heer notaris Eyben van Hamont zal ons onderhouden over enkele voor de meesten onder ons onbekende begrippen:

1. Huwelijkscontracten: Wat raden we onze kinderen aan?
We willen toch allen het beste en het veiligste voor hen.
2. Wij die zonder huwelijkscontract zijn getrouwd: Hoe zou ik mijn vrouw, mijn man, bij eventueel overlijden zoveel mogelijk kunnen nalaten? Wat behelst het testament op de langstlevende?

Persoonlijke vragen zullen graag beantwoord worden. Op 10 februari zullen we niet alleen veel leren, maar ons ook amuseren bij een etentje en een dansje. U ontvangt later nog een uitnodiging om in te schrijven.

OPROEP

De Bond van Grote en Jonge gezinnen heeft een nijpend gebrek aan jongere bestuursleden. Dames & Heren van 25 tot 35 jaar uit alle lagen, gezindheden en kleuren van de Maaseiker bevolking zijn hartelijk welkom in het bestuur. Een tipje geven aan één van onze bestuursleden is voldoende om opgenomen te worden in ons midden.

.....

Kinderoppasdienst

Wij willen de jonge gezinnen er nogmaals aan herinneren dat er te Maaseik een kinderopasdienst bestaat waarvan de organisatie berust bij juffrouw Mimien Hendrikkx, K. Albertlaan 17, tel. 618.60
Als U samen een avondje uit wilt, staan uw kinderen onder veilig toezicht van een van haar oppassers, die door de verzekering gedekt zijn.

Fonds voor weduwen en wezen

Bij overlijden van het gezinshoofd van een onzer aangesloten gezinnen heeft het gezin recht op een financiële hulp. Gelieve tijdig het overlijden te melden bij onze sekretaris, Astridlaan 35 Maaseik, telefoon 616.39

F. RUTTENS

+++++

EEN ALTERNATIEF LIMBURGS VOLKSLIED

Onder grote toeloop van de jeugd werd op 11 november 1972 voor de derde keer de voordrachtsprijskamp in het Maaslands dialect gehouden, ingericht door het Heilig Wammes en talrijke culturele verenigingen.
Een gevarieerde inkadering zorgde voor de nodige sfeer. Bij deze gelegenheid werd voor de 8ste keer het GULDEN WAMMES uitgereikt. Dit jaar was het beurt aan iemand uit Oost-Limburg, namelijk Pierre HUYSKENS uit Roermond, hoofdredacteur van het "Limburgs Dagblad". Hij besloot de geslaagde avond met:

EIN ANGER LIMBURGS VOLKS-LEED!

Woê 't opgaond eike-hout
geveld met de motorzaeg
noëit mier ziene sjoëne sjiën
kan spreij-je uver wei en waeg;
woe de herder eine brômmer haet
en ziën sjaopkes druug -
Dao is toch mien vaderland
noëit wiër ich 't meug!

Woê 't water van de Maas
zwaor vergiftigd is,
en de vès-stand, oêit zoe riék,
ter doêd veroêrdeild is;
woê chemie, waat helder waas,
alles haet verkleurd -
Dao is toch mien vaderland,
höbt gië 't good gehuuird?

Woê onger de puujt van 't vië
de wei-je zeen ontgrind
en de plek verbaggerd is
woe ich späölde es kind;
Woe de pöt gein koêle mië guf,
de kômpel is Marokkaan -
Dao is toch mien vaderland
kom d'r mich neet aan.

Woê keplaon op trouwe steit,
pestoër mer awwer weurdt,
begienkes loupe in mini-kleid
en nöriges wierook geurt;
woê de Suisse gei werk mie haet
't gelouf zien kleur verluujs -
dao is toch mien vaderland
det bliëf 't nondedjuus!

Woê de zwelf' vertrökken is
de lieuwerik neet miej zunk,
woê de jiëger geine fezant
mië mèt nao hoës toe brunk;
woê nog waal 't Wammes ligk
sjatriëk aan kroëpend good,
Dao is toch mien vaderland,
mich leef tot in den doêd.

Woê 't stedsje van plezeer
mer miër polissen haet,
woê 't mèrtplein is verpes
en Van Eyck ouch niks mië zaet;
woê allein de Carnaval
egaal gebleven is,
dao is toch mien vaderland
ein beliëvenis!

Nieuws van de 11.11.11-actie Maaseik

Landbouwingenieur Lambert JANSSEN (van de Heibloom) schreef ons op 20 december een kaartje uit TAZA (Marocco): "Met plezier kondig ik U aan dat het geld vanuit Maaseik, bestemd voor het kleinveeteeltcentrum goed is aangekomen. Mijn beste dank aan alle Maaseikenaren die zich hiervoor ingespannen hebben. Meer nieuws volgt later wel. Prettige kerstdagen."

+++++++

Het Heilig Wammes

organiseert op 27 januari a.s. zijn traditionele Prinsenzitting, tijdens dewelke de nieuwe carnavalprins 1973 aan het publiek zal voorgesteld worden. De beste carnavalartisten zorgen voor de sfeer, o.a. bütteredners Pierre Cnoops en Zjengske de la Roy, allerlei Dansmariekes, kolderzangers, kolderacrobaten, koldermuzikanten enz. enz. Aanvang 20 uur. Voorverkoop van kaarten: Wiel Janssens, Hepperstraat 12 (na 19 u.: Jean Croux Tel. 611.82)

+++++++

Wist ge...

dát de Mezeiker Vastelaovend Vereniging Het Heilig Wammes en de Maaseiker Knapkoekers onze stad vertegenwoordigden te Brussel op de Limburgse dag van de Twee Poorten op 16 december 11.

o

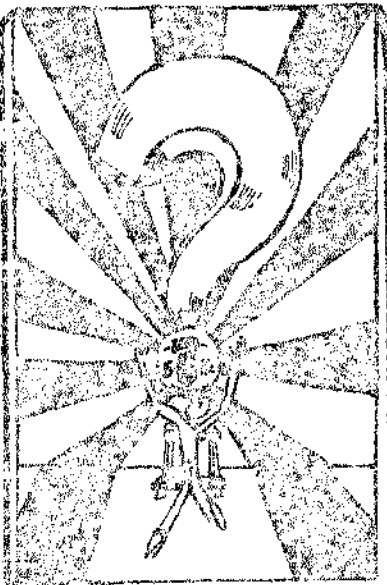
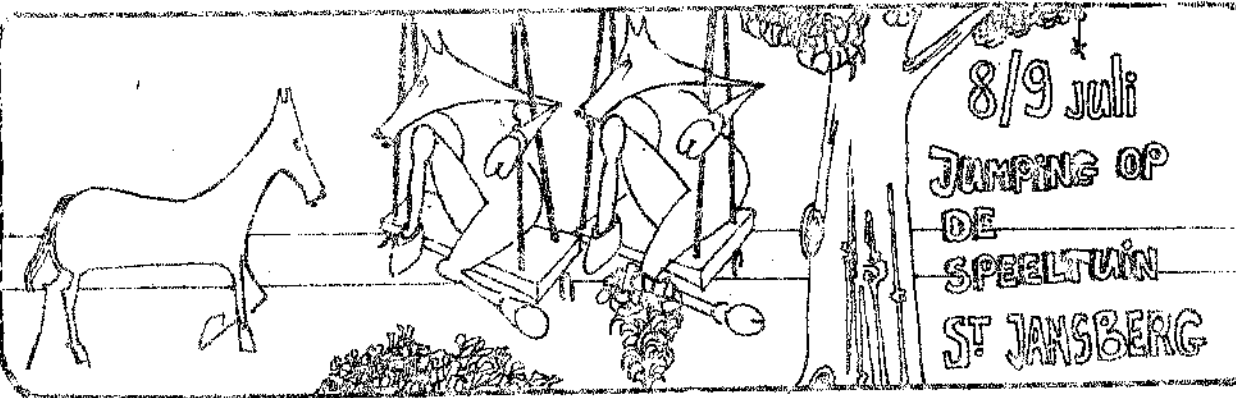
dat, volgens Carnavalvorst Tony, onze stad dit jaar een fantastische PRINS CARNAVAL zal krijgen. De naam moet echter nog geheim blijven tot op de Grote Carnavalszitting van 27 januari in de zaal St.-Jansberg.

oo

Maaseik kreeg weer 'n nieuwe vereniging: Het Koninklijk Cabaret Ensemble Leopold de zevende (Wat 'n naam!), dat los van bestaande toneel- en muziekverenigingen aan Cabaret, Toneel, Muziek wil doen en dat de creativiteit van de toeschouwers wil bevorderen. Zo gaat de Cabarettraditie verder.

+++++++

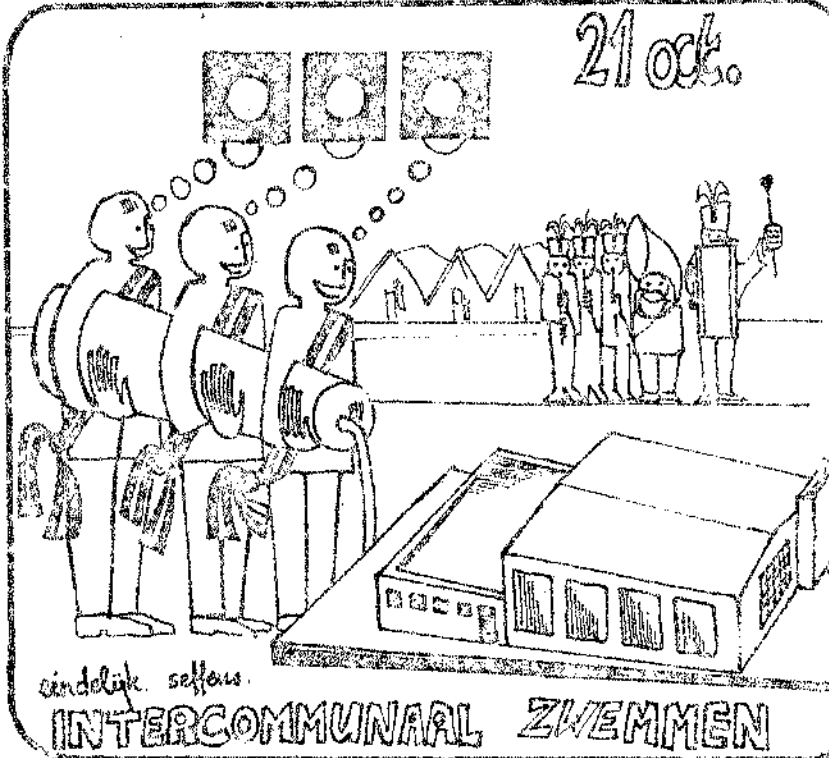
Wist ge dat onze stedelijke bibliotheek dit jaar sloot met 81.234 uitleningen?

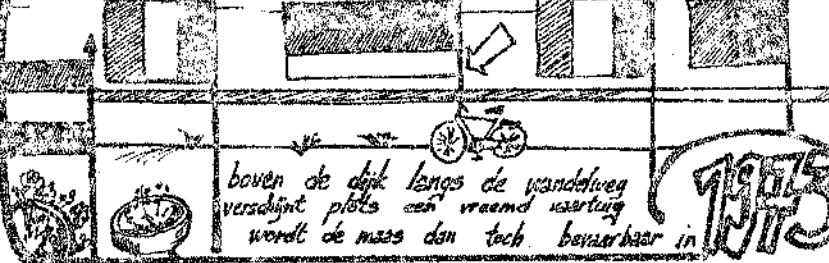
17-21 SEPT.

...ook na ds stoet blij-
ven haar problemen
onoplosb. - eenzaamheid -
wanhoop - vrede - onmacht...

zelfs de financie. - maar alleen voor
het laatste wordt er gepast...
nummer ....

NOVEMBER

boven de dijk langs de vandelweg
verschijnt plots een vreemd waartuig
wordt de maas dan toch. bemerkbaar in

1973

CULTURELE KALENDER

=====

JANUARI

- Do. 11: Maastricht: G.L.T. "Pas op dat je geen woord zegt" van D. Frenkel Frank
- Vr. 12: Heerlen: Limburgs Symphonie Orkest
Maastricht: Westfälisches Landestheater:
"Eisenwischer" van Heinrich Henkel
Hasselt: Podium: "High Infidelity"
- Za. 13: Maastricht: a) Cabaret Don Quishocking:
"Zand in je badpak".
b) L.S.O. (Staargebouw)
Neerpelt: K.V.S.: "Maak plaats, Mevrouw".
- Ma. 15: Maastricht: De Haagse Comedie: "Polonaise"
Neerpelt: Betho Davezac (Gitaarvirtuoos uit Uruguay)
- Di. 16: Sittard: 3Biljana", folkloristische dans, zang en muziekshow op de schaats
Heerlen: Haagse Comedie: "Polonaise"
Maastricht: (14 u.) Pantomime Theater Carous-
sel: "De fantastische Meneer Vos"
Hasselt: Podium: "High Infidelity".
- Wo. 17: Heerlen: Landestheater Detmold: "Die ver-
kaufte Braut"
Maastricht: (15u30) Pantomime Theater Carous-
sel: "De fantastische Meneer Vos"
- Do. 18: Heerlen: Musical "Hair"
Maastricht: G.L.T.: "Mathieu Legros, de held van Austerlitz"
- Vr. 19: Maastricht: Nederlands Danstheater o.l.v. Jaap Flier
Sittard: "Muzikale Koldershow" m.m.v. Cees de Lange, enz. enz.
Heerlen: Musical "Hair"
Hasselt: Podium "High Infidelity"
- Za. 20: Sittard: Het Brabants Orkest, solist: G. van Blerk, piano
Heerlen: Musical "Hair"
Maastricht: L.S.O.
- Zo. 21: Sittard: Toon Hermans
Maastricht: Ned. opera Stichting: "Trouble in Tahiti" en "Le mariage aux Lanternes".

- Ma. 22: Sittard: Toon Hermans
Maastricht: Mickery Circuit: "Els Joglars".
- Di. 23: Sittard: "De Schone Slaapster", avondvullend ballet op muziek van Pjotr Tsjaikowsky door het Nationale Ballet.
Heerlen: Schweitzer Tournee Theater: "Irma la Douce"
Hasselt: Podium: "High Infidelity"
- Wo. 24: Sittard: Toon Hermans
- Do. 25: Sittard: Toon Hermans
Heerlen: Cabaret Don Quishocking: "Zand in je badpak"
Maastricht: G.L.T.: "Twee huizen, twee burenen". Comedie van David Gegan
- Vr. 26: Maastricht: G.L.T. "Twee huizen, twee burenen".
Sittard: Ramses Shaffy en Liselore Gerritsen m.m.v. Trio Louis van Dijk
Heerlen: L.S.O.
Hasselt: Podium: "High Infidelity"
Neerpelt: Willem Vermandere - Jan de Wilde - Alfred den Ouden
- Za. 27: Maaseik: Karnavalszitting met Prinsenaanstelling.
- Zo. 28: Maastricht: "De Hoofdstad Operette" "Im Weissen Rössl" Operette van Ralph Benatzky
Sittard: (15 u) "Kleintje Kunst"
- Ma. 29: Maastricht: Toneelgroep "Globe" "Soldaat Tanaka" toneelstuk van Georg Kaiser
Sittard: (14 u) Het Scapinoballet
Heerlen: G.L.T. "Twee huizen, twee burenen"
- Wo. 31: Sittard: "Irma la Douce" musical van Breffort en Monnet met in de hoofdrol Dagmar Koller
Hasselt: Cultureel Centrum: L.S.O. A. Sjostakovitsj en L. Beethoven. Solist Philip de Groot

FEBRUARI

- Do. 1: Sittard: "Herman van Veen"
Neerpelt: L.S.O.
- Vr. 2: Sittard: Zuidelijk Toneel Globe "Un chapeau de Paille D'Italie" van Eugene Labiche of "The Happiness Cage" van Dennis Reardon
Heerlen: L.S.O.: Arthur Rubinstein
Maastricht: G.L.T.: "Zo is het, of lijkt het zo?" Komedie van L. Pirandello
Neerpelt: Nederlands Toneel: "Interieur" van

- Zo. 4: Sittard: (14u30) Jeugdvoorstelling: "Asjemenou zei Swieb"
Heerlen: (14u) Koffieconcert
- Ma. 5: Heerlen: Stadttheater Aachen: "Paljas/Cavalleria Rusticana"
Maastricht: Nel Kars in "Ik, jij, zij"
- Di. 6: Maastricht: Amsteltoneel: "Land van Verbeelding" Toneel van Ben Minoli.
- Wo. 7: Maastricht: G.L.T.: "Mathieu Legros, de held van Austerlitz".
- Do. 8: Maastricht: G.L.T.: "Zo is het, of lijkt het zo?" Komedie van L. Pirandello
- Vr. 9: Maastricht: Toneelgroep Theater: "Luther Münzer of de dubbele boekhouding". Toneelstuk van Dieter Forte
Sittard: "Cosi fan tutte", opera van W.A. Mozart door de Mozartoper uit Salzburg.
Heerlen: L.S.O.
- Za. 10: Maastricht: Mozart-Opern - Salzburg "Cosi fan tutte"
Heerlen: Nationale Ballet: "De schone slaapster"
Hasselt: G.L.T.: "Mathieu Legros"
Neerpeit: Cabaret Don Quishocking: "Zand in je badpak".
- ZO. 11: Maastricht: (14u15) Toneelgroep "Marmouzet": "Pietje Prik en het So-Ya-boontje" - toneel voor de jeugd
Hasselt: G.L.T. "Mathieu Legros"
- Ma. 12: Heerlen: Toneelgroep Globe: "De drie zusters"
Maastricht: (14u) Toneelgroep Proloog: "De wereld rond"
Hasselt: G.L.T. "Mathieu Legros"
- Di. 13: Maastricht: "Wie is er bang voor Virginia Woolf" toneelstuk van Edward Albee
- Wo. 14: Sittard: "Wie is er bang voor Virginia Woolf"
- Do. 15: Maastricht: G.L.T.: "Mathieu Legros"
- Ma. 19: Maastricht: (14u) Herman van Veen
- Di. 20: Sittard: Het mooiste van Mozart. Hobokwartet fluitkwartet - divertimento KV 563 ....
Heerlen: Toneelgroep Centrum: "Alpha Beta"
Maastricht: (14u) Herman van Veen

- Wo. 21: Heerlen: Cabaret Herman van Veen
Maastricht: Toneelgroep Centrum: "Alpha-Beta"
toneel van E.A.W. Whitehead
- Do. 22: Sittard: "Der Graf von Luxemburg" operette van
Franz Lehar door Theater Oberhausen
Heerlen: Cabaret Herman van Veen
Maastricht: G.L.T.: "Twee huizen, twee burenen"
Hasselt: H.T. "Moord in de Pastorie" van Agathie
Christie
- Vr. 23: Sittard: "Kwartet voor twee" lachsucces van
Michael Frayn door toneelgroep Theater
Maastricht: (14u) Herman van Veen
Hasselt: H.T. "Moord in de Pastorie"
- Za. 24: Maastricht: Herman van Veen
Hasselt: H.T. "Moord in de Pastorie"
- Zo. 25: Maastricht: Herman van Veen
- Di. 27: Maastricht: L.S.O. Carnavalsconcert
Hasselt: Cultureel Centrum: Ballet van Vlaanderen

NAART

- Do. 1: Neerpelt: Miek en Roel, Lamp, Lazarus en Chris,
Sjef van Uitzel
- Za. 3: Hasselt: Podium: "Wie is bang voor Virginia Woolf?"
- Vr. 9: Hasselt: Podium: "Wie is bang voor Virginia Woolf?"
- Za. 10: Sittard: Northern Sinfonia of England, o.l.v.
Neville Marriner, soliste: Emmy Verhey, viool
Maastricht: Cabaret "Tekstpiement"
Hasselt: Podium: "Wie is bang voor Virginia Woolf?"
Neerpelt: Ballet van Vlaanderen
- Ma. 12: Maastricht: Amsterdams Toneel: "Volpone of de
vossenjacht" comédie van Ben Johnson
Heerlen: Cabaret Seth Gaaijema
- Di. 13: Heerlen: Amsterdams Toneel: "De Vossenjacht"
Maastricht: (14u) Toneelgroep Proloog: "Bouwen
en breken"
- Wo. 14: Sittard: "Im weissen Rössl", operette van Ralph
Penabzky door de Hoofdstad Operette
Heerlen: "Het Zwarte Theater uit Praag met "De
hondenjaarmarkt"
- Do. 15: Sittard: Het Zwarte Theater: "De Hondenjaarmarkt"
Maastricht: G.L.T. "Is het, of lijkt het zo" van
Luigi Pirandello *

- Vr.16: Maastricht: Het Zwarte Theater - Praag
Heerlen: L.S.O.
Hasselt: Podium: "Wie is er bang voor Virginia
Woolf?"
- Za. 17: Hasselt: Podium: "Wie is bang voor Virginia
Woolf?"
Neerpelt: Globe: "Au bal des Chiens" van
R. Forlani
- Zo. 18: Hasselt: Cultureel Centrum: Groot Symfonie
Orkest van B.R.T. - Omroepkoren B.R.T - R.T.B
en Rotterdams Mannenkoor J. Brahms en H.
Badings
- Ma. 19: Maastricht: "De Haagse Comedie" "De Misan-
troop" blijspel van Molière
Heerlen: Wiener Operetten theater: "Im weis-
sen Rössl"
- Di. 20: Sittard: Haagse Comedie: "De Misanthrop" van
Molière
Heerlen: Wiener Operetten theater: "Im weis-
sen Rössl"
Maastricht: Henk van Ulsen in "Dagboek van
een gek" van Gogol
- Do. 22: Sittard: Bröln, tsjechisch folkloristisch
ensemble
Maastricht: G.L.T. "Twee huizen, twee burenen"
Neerpelt: Madrigalisten van Belgrado
- Vr. 23: Maastricht: Bröln, tsjechisch Folkloristisch
ensemble
Hasselt: G.L.T. "Twee huizen, twee burenen"
- Za. 24: Maastricht: Ramses Shaffy en Liselore Geritsen
Hasselt: G.L.T. "Twee huizen, twee burenen"
- Zo. 25: Hasselt: G.L.T.: "Twee huizen, twee burenen"
- Ma. 26: Heerlen: Stadttheater Aachen "Der graf von
Luxemburg"
- Do. 29: Sittard: Fons Jansen "Kwartetten" cabaret
Maastricht: G.L.T.
- Vr. 30: Maastricht: Toneelgroep Theater: "Kwartet voor
twee" blijspel van M. Frayn
- Za. 31: Maastricht: Theater: "Kwartet voor twee"
Sittard: Neerlands Hoop in Bange dagen

Aanvullingen en wijzigingen voorbehouden! Alle gege-
vens voor de volgende kalender graag vóór 10 maart aan
Tony Van Wijck, Maastrichtersteenweg 11, Maaseik.

MAASEIKER KALENDER

JANUARI

- 13 : 't Pumpke - Olympia
20 : Zaal Van Eyck door speelgroep Van Eyck: "'n Bemoeial"
20 : Olympia - Loonse
21 : (11u15) Bree - Bacma
Ven V.V. - Dimoc
27 : St. Jansberg Maaseik, 4e wedstrijd Maaslands veldloopcriterium (A.V. Toekomst)
Zaal St.-Jansberg: Heilig Wammes "Prinsenzitting"
20 uur

FEBRUARI

- 03 : 20u45: Bacma - Winterslag
't Pumpke - Hechtel
10 : Aldeneik: 5e wedstrijd Maaslands Veldloopcriterium
19u45: Genk - Bacma
11 : 2de Milactocht: 5, 10, 20 en 25 km.
Startplaats: Loerstraat te Maaseik. Start om 13u30
Zaal St.-Jansberg: Heilig Wammes Jeugdkarnavalszitting 14 uur
17 : Kampioenschap Limburg Veldloop Dames en Int. Damesveldloop - St.-Jansberg Maaseik
Olympia 69 - Waterschei V.V.
K.S.A. - lentebal
Bal Mavoc - Zaal Kon. Atheneum
18 : Ven V.V. - Meeuwen
20u30: Zonhoven - Bacma
24 : Zaal St.-Jansberg (20u10) Prinsenal

In februari zal ook de film over HH. Harlindis en Relindisstoet in 1947 en 1972 vertoond worden.

MAART

- 03 : 20u45 Bacma - Ex. Hasselt
't Pumpke - Olympia 69
04 : MWSV + Heilig Wammes: 3de carnavaltocht 6, 11 en 22,22 km. Startplaats: Lokaal Aurora. Start om 14, 1414 uur
Heilig Wammes + Roodkapjes: kinderkarneval

- 05 : Hiël Mezeik: Vastelaovesmaondig
06 : Hiël Mezeik: Vastelaovesdiënsdig
07 : Hiël Mezeik: Hiering biëte
11 : Ven V.V. - Sonnis
17 : Bacma - Tessenderlo
Oefentocht: Cafe Majestic Majoor Aertsplein
Start te 14 uur
't Pumpke - Real Torino
24 : 20u30: Zolder Bacma
25 : MWSV: Limburg wandelt 5, 10, 15 en 25 km.
Startplaats: lokaal Aurora. Start om 13u30
31 : Olympia 69 - Pumpke

APRIL

- 01 : Ven V.V. - Reppel
Heilig Wammes Halfvastenstoet
07 : Olympia 69 - Real Torino
't Pumpke - Waterschei V.V.
15 : Ven V.V. - Carlton

+++++

DIAMANTEN BRUILOFT IN 1973

Moors-Voorjans Gilbert, Waagstraat 3
huwelijksdatum: 09.08.13

GOUDEN BRUILOFTEN 1973

Verdonck-Corstjens Johannes, Bloesemweg 26
09.02.23
Verstraten-Verheyen Jan, Weertersteenweg 139-141
09.02.23
Pernot-Grooten Jakobus, Leeuwerikstraat 16
04.05.23
Theuwissen-Indenhoek Peter, Heirweg 18
04.05.23
Poukens-Damiaens Julius, Maasweg 3 A
28.05.23
Vanderdonck-Huysmans Henri, Bosstraat 10
11.09.23
Prikken-Martens Joannes, Verloren Kost 49
27.10.23

OUDSIE INWONERS VAN MAASEIK - EERSTE LIJST

Deckers Maria, Heppeneert 18	geboortedatum: 02.05.75
Creemers Anna Maria, Mgr. Koningsstraat 12	26.07.78
Doumen Maria, Mgr. Koningsstraat 12	13.06.80
Steyvers Anna Maria, Mgr. Koningsstraat 12	30.12.81
Driessen Hendrik, Gremelslo 38	14.03.81
Geuskens Marie, Boomgaardstraat 12	06.02.81
Paspont Lambert, Mgr. Koningsstraat 12	23.12.83
Dochez Helene, Grote Markt 9	29.07.83
Gielen Hendrik, Heppeneert 38	30.07.83
Borgers Leonie, Boomgaardstraat 12	28.12.83

De tweede lijst verschijnt in onze volgende uitgave.

+++++

DIENSTREGELING VAN DE APOTEKERSVERENIGING VAN MAASEIK

<u>Zondagdienst</u>		<u>Weekdienst</u>
07.01 : Colson	08.01 - 13.01	: Claessens
14.01 : Schouterden	15.01 - 20.01	: Colson
21.01 : Waelbers	22.01 - 27.01	: Schouterden
28.01 : Claessens	28.01 - 03.02	: Waelbers
04.02 : Colson	05.02 - 10.02	: Claessens
11.02 : Schouterden	12.02 - 17.02	: Colson
18.02 : Waelbers	19.02 - 24.02	: Schouterden
25.02 : Claessens	26.02 - 03.03	: Waelbers
04.03 : Colson	05.03 - 10.03	: Claessens
11.03 : Schouterden	12.03 - 17.03	: Colson
18.03 : Waelbers	19.03 - 24.03	: Schouterden
25.03 : Claessens	26.03 - 31.03	: Waelbers

Apoteek Claessens : Mgr. Koningsstraat 3 Maaseik
Apoteek Colson : Bosstraat 30 Maaseik
Apoteek Schouterden: Bospoort 12 Maaseik
Apoteek Waelbers : Bosstraat 65 Maaseik

+++++

Wist ge dat bij voldoende aantal deelnemers te Maaseik een cursus schilderen wordt ingericht. Contactadres: J. Smeets, Hamontweg Maaseik.

- dat onze stedelijke discotheek dit jaar (de laatste 4 maanden!) 2.703 platen uitleende en op dit ogenblik reeds 135 leden telt?

WACHTDIENSTEN VAN DE DOKTERS

- Alle huisdokters van Maaseik en omgeving zijn over-
eengekomen een wachtdienst voor dringende geneeskun-
dige zorgen in te richten, van VRIJDAGAVOND 20 UUR
TOT MAANDAGMORGEN 8 UUR.

- Indien uw gezondheidstoestand dit vereist kan de
dokter van dienst zich altijd met uw eigen huisdokter
in verbinding stellen om nadere inlichtingen in te
winnen.

6 en 7 januari	: Dr. Beelen	
13 en 14 januari	: Dr. Van Tilborg	
20 en 21 januari	: Dr. Goessens	<u>telefoonnummers</u>
27 en 28 januari	: Dr. Hoever	Dr. Beelen
03 en 04 februari	: Dr. Bouts	616.32
10 en 11 februari	: Dr. Weekers	Dr. Bouts
17 en 18 februari	: Dr. Beelen	643.86
24 en 25 februari	: Dr. Bouts	Dr. Goessens
03 en 04 maart	: Dr. Goessens	611.83
11 en 12 maart	: Dr. Hoever	Dr. Hoever
17 en 18 maart	: Dr. Van Tilborg	610.03
24 en 25 maart	: Dr. Weekers	Dr. Van Tilborg
31 maart/1 april	: Dr. Beelen	611.29
08 april	: Dr. Bouts	Dr. Weekers
15 april	: Dr. Goessens	
21 tot 23 april	: Dr. Bouts	

+++++++

WACHTDIENST INTERELECTRA 1973

Voor storingen TIJDENS DE WERKUREN en voor inlicht-
tingen: Kantoor Dr. Haubenlaan 65, Maasmechelen
telefoon: 683.30

Dienstverzekering BUITEN de werkuren:

08.01 - 15.01	: Drijkoningen	26.02 - 05.03	: Jossels
15.01 - 22.01	: Jossels	05.03 - 12.03	: Crama
22.01 - 29.01	: Crama	12-19/03	: Drijkoningen
29.01 - 05.02	: Drijkoningen	19.03 - 26.03	: Jossels
05.02 - 12.02	: Jossels	26.03 - 02.04	: Crama
12.02 - 19.02	: Crama	02-09/04	: Drijkoningen
19.02 - 26.02	: Drijkoningen	09.04 - 16.04	: Jossels

Telefoonnummers Interelectra

615.25 - CRAMA F., Mgr. Koningsstraat 31, Maaseik

611.57 - JOSSELS E., Eikerstraat 66, Maaseik

62.456 - DRIJKONINGEN F., Schoolstraat 230 Ophoven-Kinrooi

oooooooooooooooooooo

NIEUWE ABONNEMENTEN

Als penningmeester gaan mij de finances natuurlijk zeer ter harte. Diverse abonnees hebben hun leesgeld reeds gestort. 125,-fr voor Benelux en 250,-fr voor de overige landen.

U stort op postcheckrekening 010 van het Gemeentekrediet van België ten voordele van rekening 8036350/0/60 van de Culturele Raad Maaseik.

Beste dank bij voorbaat,

J. SIJBERS

+++

1. Jean Smits, Keelstraat 37, 1800 Vilvoorde
(gesch. Mevr. Kraewinkels-Aendekerk)
2. Frater Maurice Custers, Kleine Hemme 4, 3520 Zonhoven
(gesch. G. Claessen-Dalemans)
3. Eerw. Frater J. Ketelslegers, Saviestraat 23,
3530 Houthalen-Meulenberg
4. Francis Pieron, Weesbeekdal 11, 3071 Erps-Kwerps
(gesch. J. Sijbers-Vos)
5. Guill. Purnot-Verheggen, Groenstraat 5, Wessem (Ned.)
(gesch. Ludo Droushoudt-Purnot)
6. Th. Peeters-Mottelaer, Vaaltweg 16, 3020 Herent
(gesch. Jan Moors-Peeters)
7. E.H. A. Paumen, de Merodestraat 18, 2800 Mechelen
8. Pierre Huyskens, Hoofdredacteur Limburgs Dagblad,
Rorow 20 Roermond (Ned.)
(gesch. K.V. Heilig Wammes)
9. Fam. Vandeuren-Van Esser, Steenweg naar Kinrooi,
Kessenich - 3688 Kinrooi
- 10 Z.E.H. Pastoor Op 't Roodt, Meyerstraat 115, Kessenich
3688 Kinrooi (gesch. Mevr. Mober, Markt 46)
- 11 Jaak Droushout, Molenweg 15, 3690 Bree
- 12 Rita Gommers, Vijfhoek 81, 1801 Peuti
(gesch. Gommers-Moors)

WIST GE...

- dat men zich voor alle inlichtingen en richtlijnen in verband met een aansluiting op de stadsriolering kan wenden tot de stedelijke technische dienst, Grote Kerkstraat 28, Maaseik - tel. 621.71
De nieuwe openingsuren zijn: maandag van 9 - 12 u
woensdag van 13.30 u - 16 u en vrijdag van 9 - 12 u.
- dat het Maaseiker jeugdtoneel o.l.v. Mej. M. Hendrix "Kabouter Weetveel" van M. Dorissen niet minder dan zes keer opvoerde. Drie maal werd in Maaseik in zaal Van Eyck gespeeld, eenmaal in Heppeneert en Eidsen en tenslotte werd ook nog een opvoering verzorgd in het "Bejaardentehuis". Proficiat aan speelsters, spelers en leiding. De Maaseiker jeugd is een volgende keer weer even talrijk op post!
- dat de Vlaamse Televisie een volledige reportage gaat maken van de Maaseiker Carnavalsviering. Deze reportage zal uitgezonden worden in het programma "Jonger dan je denkt" op 22 maart a.s.
- dat ook dit jaar de balletcursus te Maaseik op volle toeren danst. Meer dan honderd danseresjes uit alle Maaseiker scholen oefenen iedere woensdag. Daar zit beslist toekomstmuziek in!
- dat op maandag 18 december '72 brand uitbrak in het St.-Jozefsziekenhuis. Dank zij veler hulp en de Maaseiker brandweer kon een ramp voorkomen worden. Haast iedereen werd geëvacueerd. Gelukkig bleef alles beperkt tot enkel materiële schade, vooral aan de verwarmingsinstallaties.

+++

GROF HUISVUIL

Ophaling op 1 maart en 3 mei binnen de wallen + 1e, 2e en 3e straat, Zonnelaan, Heppersteenweg en Heppeneert.

Ophaling op 2 maart en 4 mei BUITEN DE WALLEN.

+++++++

Medewerkers aan dit nummer waren:

H. Beenders	G. Minten
J. Bergers	J. Sijbers
L. Bocken	J. Peeters
M. Boonen	J. Raedschelders
A. Claessens	F. Ruttens
E. Dehaese	M. Segers
J. Dirckx	R. Theuwissen
Mevr. Latour-Van Wijck	T. Van Wijck
R. Lauwers	H. Walschaerts

.....
Het volgende nummer van "DE MAASEIKENAAR" zal verschijnen rond 1 april 1973.

Alle teksten en mededelingen dienen vóór 10 MAART a.s. (uiterlijk) in het bezit te zijn van onze redactiesecretaris Jaak BERGERS, Maastrichtersteenweg 73, 3680 Maaseik, Tel.: 620.35

.....
Een woord van dank aan alle medewerkers die ons hielpen met tekst, type-, druk of plooiwerk.

.....
Abonnementen (of geschenkabonnementen) 1973 steeds verkrijgbaar door storting op Giro 010 -Gemeentekrediet van België voor rekening nr. 8036350/0/60 van de Culturele Raad Maaseik met vermelding: Abonnement of geschenkabonnement voor ..... (naam + volledig adres).
Benelux: 125,-fr. Overige landen 250,-fr.

.....
Redactiesecretariaat: J. BERGERS, Maastrichtersteenweg
73, 3680 MAASEIK Tel. 011/620.35

+++++

INHOUDSTAFEL

Bladz.

Editoriaal.....	1
Maaseikenaars of/en Maaseikenaren.....	2
Kon. Harmonie "Concordia" Maaseik	3
Muzikale Kring	4
M. 913 Maaseik	6
Maaseiker Poëzie- De Jäger en de Trakker.....	8
Een boomsoort van grote betekenis.....	9
Toponymisch praatje: Van Zwitserland tot Lambaar	12
Maaseikenaren publiceren.....	13
Cartoons van Jan Peeters	14
Waar zijn de Oud'ren treinen nu gebleven ...	15
Wist ge... ..	16
Een oproep tot elke natuurvriend	17
De Watergentiaan	17
TV-programma U en Uw gemeente	18
Ken uw stad	19
Een nieuwe visie over het ontstaan van Maaseik	21
Zeer belangrijk bericht inzake militie	26
Maaseiker idioticon	27
Aw Mezeiker leedsjes	30
Gezinsbudgettering	31
Een alternatief Limburgs volkslied	32
Culturele Kalender	36
Maaseiker Kalender	41
Gouden- en diamantenbruiloften 1973	42
Oudste inwoners van Maaseik.....	43
Dienstregeling apothekers	43
Dokters + Interelectra	44
Abonnementen	45
Medewerkers	47
Inhoudstafel	48

1973,IV,1

PERIODIEK CONTACTBLAD

UITGEGEVEN DOOR DE CULTURELE RAAD - MAASEIK

Verantwoordelijke uitgever :

R. Lauwers, van Eycklaan, 130 /3B, Maaseik